

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ВЗО

Сорока Наталя Анатоліївна

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Професійно-орієнтований підхід до навчання іноземної мови у вищих закладах освіти нашої країни набув високої актуальності за останні роки, що передбачає формування у студентів спроможності до іншомовного спілкування у конкретних професійних, ділових, наукових сферах. Під професійно-орієнтованим маємо на увазі навчання, яке ґрунтується на принципах урахування потреб студентів в процесі вивчення іноземної мови в межах оволодіння особливостей професії майбутніх фахівців. Воно передбачає поєднання опанування професійно-орієнтованої іноземної мови із розвитком особистісних якостей здобувачів освіти, глибокими знаннями культури країни, мова якої вивчається, і з надбанням спеціальних навичок, які базуються на професійних та лінгвістичних знаннях.

Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови визначається на даному етапі розвитку суспільства як пріоритетний напрямок в оновленні системи освіти. Проблема формування системи професійної мовної підготовки майбутніх спеціалістів у процесі навчання у немовному вищі сьогодні характеризується багатим виміром аспектів. В науковій та науково-методичній літературі іноземна мова як предмет в системі вищої професійної освіти розглядається авторами з досить різних позицій: проблеми навчання іноземній мові у вищій школі як засобу спілкування (Н.Н. Гез, І.О. Зимня), проблеми формування комунікативних умінь через іноземну мову (О.О.Леонт'єв, Е.І.Пассов), формування професійної спрямованості (Л.Ш.Гегечкорі, Н.І.Гез, Р.П.Мільруд), комунікативний підхід у навчанні іноземної мови (О.Н. Леонт'єв, Е.І.Пасов, Г.В Рогова).

Метою навчання іноземної мови у вищих немовних закладах вищої освіти є досягнення певного рівня володіння мовою, якого було б достатньо для практичного її використання у майбутній професійній діяльності. Якщо у мовному ВЗО іноземна мова виступає в якості спеціальної бази, то в інших – лише додаток до загальної культури, через це формулювання кінцевої мети вимагає певної конкретизації. Практичне ж оволодіння іноземною мовою складає лише одну галузь професійно-орієнтованого навчання предмету. Відбір змістовного наповнення повинен бути орієнтований на цілісне формування особистості студента, його підготовці до майбутньої професійної діяльності.

Як зазначали видатні лінгвісти та методисти, до змісту навчання необхідно відносити наступні аспекти:

1. Сфери комунікативної діяльності, теми та ситуації, мовленнєві дії та мовленнєвий матеріал, які ураховують професійну спрямованість студентів.
2. Мовний матеріал (фонетичний, лексичний, граматичний, орфографічний), правила його оформлення та навички та уміння користуватися ним.
3. Комплекс спеціальних (мовленнєвих) навичок, які чітко визначають рівень практичного оволодіння іноземної мови як засобу спілкування.

4. Систему знань національно-культурних особливостей та реалій країни, мова якої вивчається.

Отже, серед структурні елементи змістовного компонента моделі професійно-орієнтованого навчання іноземної мови можемо визначити наступні:

- Оволодіння комунікативними навичками у відповідності до видів мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письма) на підставі загальної та професійної лексики. Кінцевою метою професійно-орієнтованого навчання діалогічній мові є розвиток умінь вести діалог, цілеспрямовано обмінюватися інформацією професійного характеру. Навчання монологічному мовленню полягає у формуванні умінь створювати різні жанри монологічних текстів: повідомлення професійного характеру, виступ перед аудиторією із доповіддю, вільні висловлювання під час проведення дискусії, обговорення як з попередньою підготовкою, так і експромт. Метою професійно-орієнтованого навчання аудіювання є формування умінь сприйняття та розуміння висловлювань співрозмовника іноземною мовою, яке відтворюється у монологічній формі, або в процесі діалогу у відповідності до певної реальної професійної ситуації. За результат навчання читання вважаємо формування умінь володіння усіма видами читання публікацій різних функціональних стилів та жанрів, в тому числі спеціальної літератури. Кінцевою метою навчання письма є розвиток комунікативної компетенції, яка виявляється необхідною для професійного письмового спілкування завдяки умінь реферативного викладення матеріалу, анотування, а також перекладу професійного значущого тексту з іноземної мови на рідну та навпаки.

- Мовні знання та навички, які залучають до себе знання фонетичних явищ, граматичних форм, правил словотворення, лексичних одиниць, термінології, притаманні професії. Розглянуті нами знання та навички являють собою певну складову комплексних умінь – говоріння, аудіювання, читання та письма.

- Соціокультурні знання, які залучають здобувачів освіти не лише до нового способу мовленнєвого спілкування, але і до культури народу, мова якого вивчається.

Результат профільно-орієнтованого навчання іноземної мови виступає в якості професійно-орієнтованої іншомовної компетенції, включає в себе наступні її різновиди: інформаційно-тематична (предметний план), понятійна, концептуальна, мовленнєва (уміння будувати логічне висловлювання усно або письмово для виразу своїх думок в процесі спілкування), соціолінгвістична (володіння мовленнєвими реєстрами у відповідності до ситуації спілкування), країнознавча – культуровідницька (знання традицій, звичаїв).

Зазначені вище професійно-орієнтовані види іншомовної компетенції успішно реалізуються в системі міжпредметного навчання іноземної мови, яке базується на соціально-педагогічних, психологічних, дидактико-методичних та загально методичних принципах.

Список використаних джерел

1. Гегечкори Л.Ш. Обучение устной иноязычной речи на интенсивной основе: Поиски и пробл.: [учеб.пособие для пед.вузов]/ Л.Ш.Гегечкори. – Тбилиси: Ганатлеба, 1988, 227с.
2. Гальскова Н.Д., Гез Н.И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика учеб.пособие для студ. лингв.ун-тов и фак. ин.яз.высш.пед.учеб.заведений/ Н.Д.Гальская, Н.И. Гез – 3-е изд., стер. – М.:Издательский центр «Академия», 2006 – 336с.
3. Зимняя И.А. Психологические аспекты коммуникативного подхода в обучении// Вопросы психологии. – М., 1980.- №2- С. 28-30.
4. Леонтьев А.А. Язык, речь, речевая деятельность. – М., 1969. – С.28-54
5. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание.Личность. М.: Смысл; Академия, 2004 – 352с.
6. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению.– 2-е изд. – М.: Просвещение, 1991. – 223 с.

7. Рогова Г.В., Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранным языкам в школе. М.: Просвещение, 1991 – 287 с.

РОЛЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сорокіна Галина Миколаївна

Харківський національний університет внутрішніх справ

Стрімкий розвиток технологій вплинув на всі сфери життєдіяльності, в тому числі і вищу освіту. В системі вищої освіти відбуваються зміни, спрямовані на створення умов і здатності адекватно відповідати на запити сучасного суспільства. Нові вимоги до вищої освіти стосуються мети і змісту освіти, методів і технологій, що використовуються. У навчальний процес впроваджуються інтерактивні технології, що дозволяють працювати як з великою аудиторією студентів, так і індивідуалізувати хід навчання.

Слід відзначити, що змінюються і самі учасники освітнього процесу. Молоді люди, які сьогодні навчаються у ВНЗ, принципово інші. Це - так зване покоління «Z», представники якого народилися після 2000 року, в епоху інтернету, смартфонів і планшетів, покоління, яке виросло в мультикультурному середовищі. Сучасні студенти прагнуть отримати максимум інформації за короткий час, тому при формуванні навчального процесу необхідно враховувати ці особливості. Разом з тим зростають і вимоги до викладацького складу, покликаному розробити інтерактивні методи і форми, освітні технології, орієнтовані на вирішення актуальних завдань підготовки сучасних фахівців.

Слід пам'ятати, що використання цифрових технологій саме по собі не веде до навчання. Цифрові технології можуть підтримувати навчальні процеси. Їх ефективність залежить від того, яким чином вони інтегровані в навчальний процес. Важливою передумовою успіху є необхідна дидактика і відповідні навички викладачів.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖВУЗІВСЬКОГО НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СЕМІНАРУ

МОВНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ:
ЛІНГВІСТИЧНИЙ ТА МЕТОДОЛОГІЧНИЙ
АСПЕКТИ
28 січня 2020 року

Харків 2020

Затверджено рішенням кафедри іноземних мов Національної академії Національної гвардії України (протокол № 5 від 19.11.2019)

Організаційний комітет:

Стрілець Л.К., завідувач кафедри іноземних мов Національної академії Національної гвардії України (голова);

Кумпан С.М., доцент кафедри іноземних мов Національної академії Національної гвардії України, кандидат філологічних наук, доцент;

Старченко Я.С., доцент кафедри іноземних мов Національної академії Національної гвардії України, кандидат філологічних наук, доцент.

Тези доповідей Міжвузівського науково-методичного семінару «Мовна освіта як чинник підготовки сучасних фахівців: лінгвістичний та методологічний аспекти» – Харків: Національна академія Національної гвардії України, 2020. – 81с.

До збірника увійшли тези доповідей Міжвузівського науково-методичного семінару, присвяченого обговоренню актуальних проблем викладання іноземної мови професійного спілкування у вищих закладах освіти.

Адреса редакційної колегії:

Національна академія Національної гвардії України,
майдан Захисників України, 3, м. Харків.

Тези розповсюджуються в електронному вигляді

Тези доповідей відтворені з авторських оригіналів.

За достовірність представлених матеріалів несуть відповідальність автори.

ЗМІСТ

Агібалова Т.М., Галаган Я.В. PRINCIPLES AND METHODS OF BUILDING AN EDUCATIONAL PROCESS OF THE ACTIVE TYPE AT UNIVERSITIES	6-7
Антонян І.М. НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ	8-9
Артеменко Т.М., Липко І.П. СОЦІОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОBOB'ЯЗKOBA СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	10-12
Березнева І. М. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	12-14
Гончарук О. М. ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТІСНОЇ СКЛАДОВОЇ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ОСНОВИ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	14-16
Горбач Н.Л., Іванова І.Л., Кальченко Т.М. КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ УМОВНОМУ СПОСОБУ	16-18
Гузиніна Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ КУРСАНТАМ ВІЙСЬКОВОГО ВНЗ	18-19
Іванова І.Л., Горбач Н.Л., Кальченко Т.М. ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ	19-21
Іванова І.Л., Коршенко А.Є. УДОСКОНАЛЕННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	22-25
Ігнат'єва Н.В., Музалевська Я.А. FORMAL ASSESSMENT IN BLENDED LEARNING	25-27
Каліберда Л.А., Хорошилова Ю.О. НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ НАВИЧОК АНАЛІТИЧНОГО ЧИТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ У СТУДЕНТІВ ВНЗ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	27-29
Кальченко Т.М., Горбач Н.Л., Іванова І.Л. ВИКОРИСТАННЯ МОВНИХ ШТАМПІВ І КЛІШЕ У НЕПІДГОТОВЛЕНОЇ МОВІ	29-30
Кобяков С.В., Погодіна М.Ю. СУЧАСНЕ КОНТЕКСТНЕ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ВІЙСЬКОВИХ	30-32

НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.	
Кондра О.В., Романченко І.І.	33-34
TEACHING ENGLISH FOR PROFESSIONAL PURPOSES: CHALLENGES AND SOLUTIONS	
Кумпан С. М.	35-37
DEVELOPING CRITICAL THINKING SKILLS AS THE GROUND FOR TRAINING MILITARY LEADERS	
Lukianova G. V.	37-39
LEXICAL APPROACH TO ENGLISH LANGUAGE STUDY FOR STUDENTS OF SPECIALITY “ARCHITECTURE”	
Малєєва Т. Є.	39-41
ВИКОРИСТАННЯ WEB-ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
Місеньова В.В.	41-44
ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ У СУЧАСНІЙ ФРАЗЕОЛОГІЇ	
Мудрик О.В.	44-46
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ З МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ	
Нікіфорова С.М.	46-47
СТВОРЕННЯ ПІДРУЧНИКІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НОВОГО ТИПУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНОГО ПРОФІЛЮ	
Орлова О.О.	48-51
РОЗВИТОК ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ РОЗУМОВОЇ САМОСТІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Пивоварова Н.І.	52-53
ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ	
Пивоварова О.І.	54-55
ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ	
Попович Н.Г.	56-57
ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕО МАТЕРІАЛІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
Rochuieva V.V.	58-59
PROJECT-BASED LEARNING	
Романова О.О.	59-62
КОНЦЕПЦІЇ НАВЧАННЯ ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Русанова Л.І., Сазанова Л. С.	62-64
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ АСОЦІАТИВНИХ СИМВОЛІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	

Сорока Н.А. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ВЗО	64-68
Сорокіна Г.М. РОЛЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	68-69
Старченко Я.С. TO MOTIVATE OR NOT TO MOTIVATE?	70-72
Стрілець Л.К. MEETING STANAG-6001(LEVEL 2) REQUIREMENTS IN DEVELOPING WRITING SKILLS	72-74
Fylypska V.I. INTERACTIVE TEACHING METHODS IN HIGHER EDUCATION	74-76
Щокіна Т.М. РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ	76-79
Яковенко Н.В. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ ПРОФЕСІЙНО- ОРІЄНТОВАНИХ ТЕКСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	79-81
Список учасників семінару	82-85